

Kingdom of the Netherlands

The MATRA Programme

Аграрний союз
України
Аналітичний
центр

Законодавство про державний контроль. Уніфіковані акти. Законодавство, норми якого перевіряє держава.

Світлана Фурман, доцент
Поліський національний університет,
Житомир

Реформування системи забезпечення безпечності харчової продукції

захист життя та здоров'я людини

дотримання прав та законних інтересів споживачів продукції

підвищення рівня безпечності харчових продуктів

захист вітчизняного виробника

вихід на міжнародний ринок

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Напрямки реформування

удосконалення державного контролю

покладання відповідальності за безпечність харчових продуктів на усіх стадіях виробництва та переробки на операторів ринку харчових продуктів

впровадження європейської концепції та системний підхід до гарантування безпечності харчових продуктів на всіх етапах харчового ланцюга

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Здійснення державного нагляду (контролю) регламентує ЗУ «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Він регулює:

правові та організаційні засади здійснення державного нагляду (контролю)

основні принципи і порядок здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності

повноваження органів державного нагляду (контролю), їх посадових осіб під час здійснення державного нагляду (контролю)

права, обов'язки та відповідальність суб'єктів господарювання під час здійснення державного нагляду (контролю)

Державний нагляд (контроль) – це:

діяльність уповноважених законом центральних органів виконавчої влади, їх територіальних органів, державних колегіальних органів, органів виконавчої влади АРК, місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування (далі – органи державного нагляду (контролю)) в межах повноважень, передбачених законом, щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема, належної якості продукції, робіт та послуг, допустимого рівня небезпеки для населення і навколишнього природного середовища.

Державний моніторинг – це:

здійснення в межах заходів державного контролю послідовних спостережень та/або вимірювань відповідно до плану державного моніторингу з наступним їх аналізом та узагальненням з метою отримання загального уявлення про стан справ щодо дотримання законодавства про харчові продукти, корми, здоров'я та благополуччя тварин.

Державний моніторинг не вважається заходом державного нагляду (контролю) і не розглядається законодавцем як втручання та/або перешкоджання господарській діяльності (ч.13 ст.4 ЗУ «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»)

Законом визначено основні, єдині для всіх державних органів та суб'єктів господарювання засади державного нагляду (контролю) та принципи його здійснення. Він забезпечує:

прозору процедуру здійснення державного нагляду (контролю)

ефективне використання ресурсів органів державного нагляду (контролю) завдяки зосередженню їхньої уваги на тих суб'єктах господарювання, діяльність яких становить найбільшу загрозу для населення і навколишнього природного середовища

зниження навантаження на суб'єктів господарювання завдяки зменшенню кількості перевірок та строків їх проведення, що сприяє створенню сприятливого бізнес-клімату в Україні

Закон має ряд переваг на користь суб'єктів господарювання, зокрема:

регламентує не лише права, а й обов'язки органів державного нагляду (контролю), що перешкоджає незаконному втручанню та перешкоджанню господарській діяльності з боку органів державної влади

передбачає дисциплінарну відповідальність, крім адміністративної, за здійснення неправомірних дій посадовою особою органу державного нагляду (контролю)

забороняє здійснення посадовою особою органу державного нагляду (контролю) перевірки суб'єкта господарювання, з яким (або із службовими особами яких) посадова особа перебуває у родинних стосунках, що запобігає корупційним схемам, забезпечує рівність усіх господарюючих суб'єктів перед контролюючими органами, об'єктивність та неупередженість здійснення заходів державного нагляду (контролю)

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

передбачає фінансування за рахунок органу державного нагляду (контролю) витрат, пов'язаних з відбором та доставкою зразків продукції до місця здійснення експертизи; суб'єкт господарювання зобов'язаний відшкодувати органу державного нагляду (контролю) витрати за здійснення експертизи тільки у разі підтвердження результатами експертизи факту порушення ним вимог законодавства

визначає, що рішення приймається на користь суб'єкта господарювання, якщо Закон чи інший нормативно-правового акт допускає неоднозначне множинне трактування прав та обов'язків суб'єктів господарювання або органів державного нагляду (контролю) та їх посадових осіб

захищає права суб'єктів господарювання, господарська діяльність яких перевіряється

Суб'єкти господарювання мають право:

відмовити у здійсненні перевірки, якщо відсутній керівник чи заступник керівника або уповноважена особа суб'єкта господарювання

відмовити у здійсненні перевірки, якщо не надані розпорядчі документи або вони не належним чином оформлені

залучати в ході здійснення заходів державного нагляду (контролю) третіх осіб – як юридичних, так і фізичних (адвокатів, аудиторів, членів громадських організацій тощо)

фіксувати процес перевірки чи кожен окрему дію засобами аудіо-, відеотехніки

Державний контроль, не залежно від суб'єкта господарювання, згідно із Законом здійснюється на загальних засадах:

державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності здійснюється залежно від ступеня її ризику (ризик орієнтований підхід)

періодичність проведення заходів державного нагляду (контролю) встановлюється залежно від групи ризику

критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від здійснення господарської діяльності, і періодичність проведення планових заходів затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням органу державного нагляду (контролю)

Загальні засади здійснення державного контролю:

встановлюються єдині граничні терміни тривалості проведення заходів нагляду (контролю)

державний нагляд (контроль) здійснюється за умови видання органом державного нагляду (контролю) належних визначених Законом розпорядчих документів

контроль здійснюється за місцем провадження діяльності або в приміщенні ДПСС

виключно законами встановлюється вичерпний перелік підстав для зупинення господарської діяльності, спосіб та форми здійснення заходів державного контролю, перелік порушень, на які видається припис та санкції за порушення

Загальні засади здійснення державного контролю:

не допускається вилучення оригіналів будь-яких документів та комп'ютерів (окрім випадків кримінального провадження)

заходи контролю реєструються у журналі реєстрації

контролери зобов'язані зберігати конфіденційну інформацію та комерційну таємницю, а ДПСС забезпечує спеціальний режим захисту та доступу до комерційної таємниці

Kingdom of the Netherlands

The MATRA Programme

Процедурні інструменти перевірки

Уніфікована форма акта і перелік питань для здійснення перевірки залежно від ступеня ризику – це важливі **процедурні інструменти**, які змушують кожного інспектора діяти у чіткій відповідності до **цілей і предмету перевірки** і не втручатися у діяльність при проведенні перевірки.

Предмет перевірки – вказівка на сферу питань, які буде перевіряти інспектор. Від того, який предмет перевірки зазначений в річному плані, залежить, що інспектор може перевіряти, а що - ні.

Заходи державного контролю:

Планова перевірка є заздалегідь запланованим візитом державного інспектора, що здійснюється згідно з річним планом перевірок (перелік суб'єктів господарювання, яких інспекція має намір перевірити наступного року (наступного за роком, в якому такий план складається)).

Позапланова перевірка проводиться не згідно з річними планами, а за наявності певних підстав, встановлених Законом (статті 6 Закону).

Комплексна перевірка

Підприємство потрапляє в річний план двох (або більше) інспекцій, вони повинні провести таку перевірку одночасно

План комплексних перевірок є переліком суб'єктів господарювання, щодо яких будуть проведені комплексні перевірки.

У плані крім даних з річних планів зазначені також ті інспекції, які проводитимуть перевірку, і дата її початку

План комплексних заходів затверджує *Державна регуляторна служба.*

The MATRA Programme

Підстави для позапланових перевірок є:

подання письмової заяви про здійснення контролю **за власним бажанням** виявлення **недостовірних даних у звітності**

перевірка виконання приписів щодо усунення порушень

звернення фізичних осіб про порушення, що спричинило шкоду, **з додаванням документів**, що підтверджують такі порушення (суб'єкти господарювання мають право не допускати посадових осіб, якщо вони не пред'явили відповідні документи),

доручення Прем'єр-міністра України у зв'язку з виявленими системними порушеннями та/або настанням події, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави, настання **аварії, смерті** потерпілого внаслідок нещасного випадку або професійного захворювання, що було пов'язано з діяльністю суб'єкта господарювання.

Закон встановлює обов'язок інформувати суб'єкта господарювання виключно про проведення планового заходу контролю. Суб'єкт господарювання не інформується наперед про проведення щодо нього позапланового заходу.

Для здійснення позапланового, як і планового, заходу орган державного нагляду (контролю) видає наказ (рішення, розпорядження), який має містити найменування суб'єкта господарювання, щодо якого буде здійснюватися захід, та предмет перевірки.

На підставі наказу (рішення, розпорядження) оформляється посвідчення (направлення) на проведення заходу державного нагляду (контролю), яке підписується керівником органу державного нагляду (контролю) (головою державного колегіального органу) або його заступником (членом державного колегіального органу) із зазначенням прізвища, ім'я та по батькові і засвідчується печаткою.

У посвідченні (направленні) на проведення заходу зазначаються:

найменування органу державного нагляду (контролю), що здійснює захід

найменування суб'єкта господарювання та/або його відокремленого підрозділу або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, щодо діяльності яких здійснюється захід

місце знаходження суб'єкта господарювання та/або його відокремленого підрозділу, щодо діяльності яких здійснюється захід;

номер і дата наказу (рішення, розпорядження), на виконання якого здійснюється захід;

перелік посадових осіб, які беруть участь у здійсненні заходу, із зазначенням їх посади, прізвища, ім'я та по батькові;

дата початку та дата закінчення заходу;

тип заходу (плановий або позаплановий);

форма заходу (перевірка, ревізія, обстеження, огляд, інспектування тощо);

підстави для здійснення заходу;

предмет здійснення заходу;

інформація про здійснення попереднього заходу (тип заходу і строк його здійснення).

Під час проведення позапланового заходу з'ясовуються лише ті питання, необхідність перевірки яких стала підставою для здійснення цього заходу, з обов'язковим зазначенням цих питань у посвідченні (направленні) на проведення заходу державного нагляду (контролю).

Суб'єкт господарювання дізнається про результати заходу державного нагляду (контролю) з акту, який буде складений за результатами здійснення позапланового заходу.

Статтею 4 Закону встановлено, що при здійсненні заходів державного нагляду (контролю) **посадові особи органів державного нагляду (контролю) зобов'язані використовувати виключно уніфіковані форми актів.**

Акт повинен містити такі відомості:

дату складення акта;

тип заходу (плановий або позаплановий);

форма заходу (перевірка, ревізія, обстеження, огляд тощо);

предмет державного нагляду (контролю);

найменування органу державного нагляду (контролю), а також посаду, прізвище, ім'я та по батькові посадової особи, яка здійснила захід;

найменування юридичної особи або прізвище, ім'я та по батькові фізичної особи – підприємця, щодо діяльності яких здійснювався захід.

Посадова особа органу державного нагляду (контролю) зазначає в акті стан виконання вимог законодавства суб'єктом господарювання, а в разі невиконання – детальний опис виявленого порушення з посиланням на відповідну вимогу законодавства.

В останній день перевірки **два примірники акта** підписуються посадовими особами органу державного нагляду (контролю), які здійснювали захід, та суб'єктом господарювання або уповноваженою ним особою, якщо інше не передбачено законом.

Якщо суб'єкт господарювання не погоджується з актом, він підписує акт із зауваженнями.

Зауваження суб'єкта господарювання щодо здійснення державного нагляду (контролю) є невід'ємною частиною акта органу державного нагляду (контролю).

У разі відмови суб'єкта господарювання підписати акт посадова особа органу державного нагляду (контролю) вносить до такого акта відповідний запис.

Один примірник акта вручається керівнику чи уповноваженій особі суб'єкта господарювання – юридичної особи, її відокремленого підрозділу, фізичній особі – підприємцю або уповноваженій ним особі в останній день заходу державного нагляду (контролю), а другий зберігається в органі державного нагляду (контролю).

На підставі акту, складеного за результатами здійснення заходу, в ході якого виявлено порушення вимог законодавства, орган державного нагляду (контролю) за наявності підстав для повного або часткового зупинення виробництва (виготовлення), реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг звертається у порядку та строки, встановлені законом, з відповідним позовом до адміністративного суду.

У разі необхідності вжиття інших заходів реагування орган державного нагляду (контролю) протягом п'яти робочих днів з дня завершення здійснення заходу державного нагляду (контролю) складає припис, розпорядження, інший розпорядчий документ щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу.

Відповідальність суб'єкта господарювання:

невиконання розпорядчих документів щодо усунення порушень тягне за собою застосування штрафних санкцій у порядку, встановленому законом

якщо законом передбачаються мінімальні та максимальні розміри санкцій, враховується принцип пропорційності порушення і покарання

при першому порушенні застосовується мінімальна санкція

- **Особливості здійснення заходів контролю відповідно до Закону України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» (2017)**

Дія Закону поширюється на суспільні відносини, пов'язані зі здійсненням державного контролю за діяльністю операторів ринку, які здійснюють:

виробництво та/або обіг харчових продуктів, інших об'єктів санітарних заходів та/або кормів, у тому числі їх ввезення (пересилання) на митну територію України

ввезення (пересилання) на митну територію України побічних продуктів тваринного походження

органічне виробництво та/або обіг органічної продукції, у тому числі її ввезення (пересилання) на митну територію України

Заходи державного контролю згідно із Законом здійснюються у таких формах:

документальна перевірка на державному кордоні (документальна перевірка) – форма державного контролю на державному кордоні України вантажу, що ввозиться (пересилається) на митну територію України, яка полягає у здійсненні перевірки міжнародного сертифіката та інших документів, що вимагаються згідно із законом, та/або інших документів, які вимагаються згідно з митними правилами та містять інформацію щодо відповідності вантажу законодавству про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження

перевірка відповідності на державному кордоні (перевірка відповідності) – форма державного контролю на державному кордоні України, що полягає у візуальному огляді та проводиться з метою перевірки, чи міжнародний сертифікат (сертифікати) та/або документи, які супроводжують вантаж, відповідають маркуванню та вмісту вантажу, що ввозиться (пересилається) на митну територію України

фізична перевірка на державному кордоні (фізична перевірка) – форма державного контролю на державному кордоні України, що може включати перевірку транспортних засобів, упаковки, маркування, температури, відбір зразків, проведення простих та/або лабораторних досліджень (випробувань) з метою перевірки відповідності вантажу, що ввозиться (пересилається) на митну територію України, законодавству про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Заходи державного контролю згідно із Законом здійснюються у таких формах:

передзабійний ветеринарний огляд – клінічне обстеження тварин, проведене спеціалістом ветеринарної медицини перед відправкою на забійне підприємство та безпосередньо перед забоєм на забійному підприємстві

післязабійний ветеринарний огляд – дослідження туш та органів тварин, проведене спеціалістом ветеринарної медицини

лабораторне дослідження (випробування) – лабораторне дослідження, яке проводиться акредитованою лабораторією

Для цілей Закону уповноваженими особами є:

офіційні ветеринарні лікарі – мають право здійснювати на визначених компетентним органом потужностях (господарствах) повноваження державного ветеринарного інспектора у межах передбачених цим Законом заходів державного контролю харчових продуктів тваринного походження та живих тварин;

уповноважені ветеринари – мають право здійснювати у визначених компетентним органом господарствах передбачені цим Законом заходи державного контролю живих тварин

працівники бійні, уповноважені на виконання обов'язків помічника державного ветеринарного інспектора, – мають право виконувати обов'язки помічника державного ветеринарного інспектора у межах державного контролю свіжого м'яса птиці та зайцеподібних у разі виконання умов, визначених розділом VI цього Закону, та лише в частині технічної допомоги, необхідної для виконання завдань державного ветеринарного інспектора

уповноважені лабораторії, у тому числі референс-лабораторії – мають право проводити лабораторні дослідження (випробування), а також здійснювати відбір зразків та виконувати інші функції у випадках, визначених цим Законом

Під час державного контролю використовують методи (методики) відбору зразків:

встановлені нормативно-правовими актами, а в разі їх відсутності – національними стандартами України

за їх відсутності застосовуються методи (методики) відбору зразків та їх простих та/або лабораторних досліджень (випробувань), встановлені відповідними міжнародними організаціями, членом яких є Україна, або Європейським Союзом

дозволяється використовувати методи (методики) лабораторних досліджень (випробувань), валідовані уповноваженою лабораторією, у разі неможливості застосування положень частини першої цієї статті

Відбір зразків здійснюється у порядку:

планового відбору – для виконання щорічного плану державного контролю та/або щорічного плану державного моніторингу

позапланового відбору – якщо під час здійснення державного контролю виникла обґрунтована підозра щодо невідповідності або існують інші підстави для відбору зразків, встановлені цим Законом

Закон регламентує державний контроль:

свіжого м'яса

живих двостулкових молюсків, живих голкошкірих, живих кишковопорожнинних та живих морських черевоногих

рибних продуктів

сирого молока та молозива

на кордоні

Загальні принципи здійснення державного контролю на кордоні:

здійснення державного контролю продуктів, які ввозяться (пересилаються) на митну територію України, забезпечується компетентним органом відповідно до законодавства

вантажі із продуктами, які ввозяться (пересилаються) на митну територію України, підлягають заходам державного контролю, що здійснюються державним ветеринарним інспектором у формі перевірок на призначеному прикордонному інспекційному посту, якщо інше не передбачено законодавством

заходи державного контролю харчових продуктів тваринного походження та кормів тваринного походження, які ввозяться (пересилаються) на митну територію України, повинні охоплювати всі вимоги законодавства про харчові продукти та корми (вимоги до безпечності та гігієни, маркування, простежуваності, вимоги до харчових та кормових добавок, вимоги до предметів та матеріалів, що контактують з харчовими продуктами тощо)

центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері безпечності та окремих показників якості харчових продуктів та у сфері ветеринарної медицини, затверджує перелік, які підлягають державному контролю на призначених прикордонних інспекційних постах

Загальні принципи здійснення державного контролю на кордоні:

ввезення (пересилання) на митну територію України вантажів із продуктами дозволяється тільки через призначені прикордонні інспекційні пости

загальний ветеринарний документ на ввезення заповнюється англійською та українською мовами, крім найменування відправника (експортера) та отримувача (імпортера) вантажу, їхніх адрес, торговельної марки та назви (опису) продукту, зазначення яких українською мовою не є обов'язковим

оригінали міжнародного сертифіката та інших документів (крім загального ветеринарного документа на ввезення), які вимагаються згідно із законом, залишаються на призначеному прикордонному інспекційному посту

Державний контроль фінансується за рахунок операторів ринку або уповноважених ними осіб у випадках:

здійснення державного контролю вантажів, що ввозяться (пересилаються) на митну територію України, у тому числі з метою транзиту, чи вивозяться (пересилаються) з неї, крім державного контролю, що здійснюється в межах щорічного плану державного моніторингу

здійснення передзабійного та післязабійного огляду відповідно до законодавства

здійснення позапланових заходів державного контролю, крім позапланових заходів, що проводяться: за зверненням фізичної особи про порушення оператором ринку її законних прав, якщо за результатами здійснення цих заходів такі порушення не було підтверджено; на підставі обґрунтованої підозри щодо невідповідності, якщо за результатами здійснення цих заходів така невідповідність не була підтверджена

Порушення оператором ринку встановлених законодавством вимог тягне за собою:

накладання штрафу у розмірі від 3 до 50 мінімальних заробітних плат

Періодичність планових заходів державного контролю залежить від ступеня ризику підприємств:

з дуже високим ступенем ризику – інспектування, не більше 4 разів на рік, аудит – не більше 1 разу на рік

з високим ступенем ризику – інспектування, не більше 3 разів на рік, аудит – не більше 1 разу на рік

з середнім ступенем ризику – інспектування, не більше 2 разів на рік, аудит – не більше 1 разу на рік

з низьким ступенем ризику – інспектування, не більше 1 разу на рік, аудит – не більше 1 разу на 2 роки

з незначним ступенем ризику – інспектування, не більше 1 разу на 2 роки, аудит – не проводиться

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Періодичність здійснення планових заходів державного контролю відповідності діяльності операторів ринку (потужностей) вимогам законодавства про харчові продукти, корми, здоров'я та благополуччя тварин, які здійснюються Держпродспоживслужбою, та критерії, за якими оцінюється ступінь ризику від її впровадження визначаються постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання здійснення планових заходів державного контролю Державною службою з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів» від 31.10.2018 №896.

Органи державного нагляду (контролю), що наділені повноваженнями зі здійснення державного нагляду (контролю) щодо суб'єктів господарської діяльності, реалізують свої повноваження у порядку, встановленому ЗУ «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», але з особливостями, що встановлені окремими ЗУ та нормативними актами, які регламентують:

вимоги до харчових продуктів, кормів і благополуччя тварин

систему НАССР

виробництво і використання ГМО

захист і карантин рослин

насінництво/розсадництво, права на сорти рослин

ветеринарну медицину

- **ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують вимоги до харчових продуктів, кормів і благополуччя тварин**

Закон України «Про основні принципи та вимоги щодо безпечності та якості харчових продуктів»

Закон України «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції»

Закон України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною»

Закон України «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин»

Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів»

Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11 липня 2003 р. №185 «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами»

• ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують систему НАССР

Закон України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»

Закон України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів»

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 01 жовтня 2012 р. №590 «Про затвердження Вимог щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР)»

- **ЗУ, який регламентує вироблення і використання ГМО**

Закон України «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів»

● ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують захист рослин

Закон України «Про пестициди і агрохімікати»

Закон України «Про захист рослин»

Постанова Кабінету Міністрів України від 18 вересня 1995 р. №746

«Про затвердження Порядку одержання допуску (посвідчення) на право роботи, пов'язаної з транспортуванням, зберіганням, застосуванням та торгівлею пестицидами і агрохімікатами»

Постанова Кабінету Міністрів України від 02 листопада 1995 р. №881

«Про затвердження Порядку державного обліку наявності та використання пестицидів і агрохімікатів»

• ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують карантин рослин

Закон України «Про карантин рослин»

Постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. №705
«Про деякі питання реалізації Закону України «Про карантин рослин»

Постанова Кабінету Міністрів України від 11 січня 2017 р. №144
«Про затвердження Порядку імпорту біологічних контрольних організмів для проведення наукових досліджень або біологічного контролю та шкідливих організмів, які завозяться для науково-дослідних цілей»

Наказ Мінагрополітики України від 22 грудня 2005 р. № 731
«Про затвердження Фітосанітарних правил ввезення з-за кордону, перевезення в межах країни, експорту та виробництва дерев'яного пакувального матеріалу»

Наказ Мінагрополітики України від 21 листопада 2006 р. № 690
«Про затвердження Порядку реєстрації осіб, які здійснюють господарську діяльність, пов'язану з виробництвом та обігом об'єктів регулювання»

Наказ Мінагрополітики України від 07 серпня 2012 р. № 487
«Про затвердження Порядку офіційного встановлення та/або підтримання статусу місця виробництва або виробничої ділянки, вільних від регульованих шкідливих організмів, позбавлення такого статусу, його поновлення та інші умови офіційного встановлення місця виробництва або виробничої ділянки»

- **ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують насінництво/розсадництво**

Закон України «Про насіння і садивний матеріал»

Наказ Мінагрополітики від 07 жовтня 2016 р. №365
«Про затвердження Порядку узгодження розташування насінневих посівів»

- **ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують права на сорти рослин**

Закон України «Про охорону прав на сорти рослин»

Наказ Державної служби з охорони прав на сорти рослин від 12 березня 2003 р. №3-2/139-43
«Про затвердження Порядку поширення в Україні сорту, на який не розповсюджується виключне право власника»

Наказ Міністерства аграрної політики і продовольства України від 28 лютого 2018 р. №110
«Про затвердження Правил складання та подання заявки на сорт рослин»

● ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують ветеринарну медицину

Закон України «Про ветеринарну медицину»

Закон України «Про захист населення від інфекційних хвороб»

Закон України «Про бджільництво»

Закон України «Про тваринний світ»

Закон України «Про рибу, інші водні живі ресурси та харчову продукцію з них»

Закон України «Про захист тварин від жорстокого поводження»

Закон України «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин»

Закон України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів»

Закон України «Про метрологію та метрологічну діяльність»

Закон України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною»

● ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують ветеринарну медицину

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів та видачі особистих медичних книжок» від 23 травня 2001 р. №559

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам» від 23 травня 2001 р. №559

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил транспортування тварин» від 16 листопада 2011 р. №1402

Європейська конвенція про захист хребетних тварин, що використовуються для дослідних та інших наукових цілей від 18 березня 1986 р.

● ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують ветеринарну медицину

Наказ Міністерства аграрної політики України і Української академії аграрних наук від 20 вересня 2000 р. №184/82
«Про затвердження Порядку видачі ветеринарно-санітарного паспорта пасіки»

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 23 липня 2002 р. №280
«Про затвердження Правил проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб»

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України 04 грудня 2017 р. №642
«Про затвердження Порядку ідентифікації та реєстрації великої рогатої худоби»

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 01 грудня 2017 р. №639
«Про затвердження Порядку ідентифікації та реєстрації свиней»

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 16 січня 2018 р. №20
«Про затвердження Порядку ідентифікації та реєстрації овець і кіз»

Наказ Міністерства аграрної політики України від 31 грудня 2004 р. №496
«Про затвердження Положення про ідентифікацію та реєстрацію коней»

Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16 вересня 2011 р. №595
«Про затвердження Календарю профілактичних щеплень в Україні»

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 25 жовтня 2012 р. №652
«Про затвердження Порядку використання тварин у сільському господарстві»

Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 07 березня 2017 р. №111
«Про затвердження Інструкції з профілактики та боротьби з африканською чумою свиней»

Наказ Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 30 вересня 2010 р. №429
«Про затвердження Порядку утримання та розведення диких тварин, які перебувають у стані неволі або в напіввільних умовах»

● ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують ветеринарну медицину

Наказ Головного управління ветеринарної медицини з Державною ветеринарною інспекцією Міністерства сільського господарства та продовольства України від 15 березня 1994 р. №5 «Про затвердження Інструкції про заходи профілактики та ліквідації класичної чуми свиней»

Наказ Головного управління ветеринарної медицини з Державною ветеринарною інспекцією Міністерства сільського господарства та продовольства України від 15 березня 1994 р. №5 «Про затвердження Інструкції про заходи профілактики та боротьби з бешихою свиней»

Наказ Головного державного інспектора ветеринарної медицини України від 03 липня 2001 р. №53 «Про затвердження Ветеринарно-санітарних правил для птахівничих господарств і вимоги до їх проектування»

Наказ Головного державного інспектора ветеринарної медицини від 30 січня 2001 р. №9 «Про затвердження Інструкції щодо попередження та ліквідації хвороб і отруень бджіл»

● ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують ветеринарну медицину

Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної промисловості України від 25 січня 2000 р. №4

«Про затвердження Інструкції про заходи з профілактики та боротьби з інфекційною анемією коней»

Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства агропромислового комплексу від 25 січня 2000 р. №4

«Про затвердження Інструкції про заходи з профілактики та боротьби з бруцельозом тварин»

Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства агропромислового комплексу від 25 січня 2000 р. №4

«Про затвердження Інструкції про заходи з профілактики та боротьби з сибіркою тварин»

Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України від 23 липня 2001 р. №37

«Про затвердження Правил реалізації ветеринарних медикаментів і препаратів»

Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України від 13 серпня 2002 р. №44

«Про затвердження Правил транспортування та зберігання ветеринарних препаратів, субстанцій, готових кормів, кормових добавок та засобів ветеринарної медицини у ветеринарних аптеках, їх структурних підрозділах, на базах, складах тощо»

Наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Міністерства аграрної політики України від 03 серпня 2007 р. №79

«Про затвердження Інструкції з діагностики, профілактики та ліквідації трихінельозу тварин»

Наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 27 жовтня 2008 р. №232

«Про затвердження Правил облаштування і утримання діючих (існуючих) худобомогильників та біотермічних ям для захоронення трупів тварин у населених пунктах України»

- **ЗУ та інші нормативні акти, які регламентують ветеринарну медицину**

Наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 03 вересня 2009 р. №316
«Про затвердження Інструкції з профілактики та боротьби з туберкульозом тварин»

Наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 21 жовтня 2010 р. №449
«Про затвердження Інструкції щодо профілактики та боротьби з сапом тварин»

Наказ Державного комітету ветеринарної медицини України від 15 жовтня 2010 р. №438
«Про затвердження Ветеринарно-санітарних вимог до утримання тварин у притулках»

Наказ Державного комітету ветеринарної медицини від 15 жовтня 2010 р. №439
«Про затвердження Положення про притулок для тварин»

Зміцнення позицій НГО у регіонах як учасників реформування системи забезпечення безпеки харчової продукції, спрямованого на подолання корупції

Завершується підготовка нової редакції Закону України «Про бджільництво» (плановий термін завершення роботи 1.04.2021 р.).

Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 19.02.2021 №338 «Про деякі питання у сфері бджільництва». Регулює питання реєстрації пасік та видачу паспорта пасік, містить інструкцію з профілактики та встановлення факту отруєння бджіл засобами захисту рослин, в тому числі бланки заяв, акту та інше.

● **ЗУ та інші нормативні акти санітарного законодавства**

- **Акт перевірки дотримання вимог санітарного законодавства у сфері питної води та питного водопостачання населення**
- **Акт перевірки дотримання вимог санітарного законодавства на промислових підприємствах**
- **Акт перевірки дотримання вимог санітарного законодавства в дошкільному навчальному закладі**
- **Акт перевірки дотримання вимог санітарного законодавства у лікувально-профілактичних закладах**
- **Акт перевірки дотримання вимог санітарного законодавства на радіотехнічному об'єкті (РТО)**

● **ЗУ та інші нормативні акти санітарного законодавства (промислові підприємства)**

Закон України «Про охорону праці»

Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»

Закон України «Про пестициди і агрохімікати»

Постанова Кабінету Міністрів України від 13 червня 1995 р. №420

«Про затвердження Положення про гігієнічну регламентацію та державну реєстрацію небезпечних факторів»

Постанова Кабінету Міністрів України від 30 листопада 2011 р. №1232

«Про затвердження Порядку проведення розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві»

● ЗУ та інші нормативні акти санітарного законодавства (промислові підприємства)

Наказ МОЗ України від 29 грудня 1993 р. №256

«Про затвердження Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок»

Наказ МОЗ України від 31 березня 1994 р. №46

«Про затвердження Переліку важких робіт та робіт із шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх»

Наказ МОЗ України від 10 грудня 1993 р. №241

«Про затвердження Граничних норм підймання і переміщення важких речей жінками»

Наказ МОЗ України від 22 березня 1996 р. №59

«Про затвердження Граничних норм підймання і переміщення важких речей неповнолітніми»

Наказ МОЗ України від Порядок 21 травня 2007 р. №246

«Порядок проведення медичних оглядів працівників певних категорій»

Наказ МОЗ України від 18 грудня 2002 р. №476

«Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів, ДСанПіН 3.3.6.96- 2002»

Наказ МОЗ України від 19 червня 1996 р. №173

«Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів» ДСП 173-96

Наказ МОЗ України від 13 грудня 2002 р. №468

«Державні санітарні правила та норми «Підприємства вугільної промисловості», ДСП 3.3.1.095-2002

● ЗУ та інші нормативні акти санітарного законодавства (промислові підприємства)

Головний державний санітарний лікар СРСР від 04 квітня **1973 р.** №1042
«Санитарные правила организации технологических процессов и гигиенические требования к производственному оборудованию», СП №1042-73

Головне санітарно-епідеміологічне управління Міністерства охорони здоров'я СРСР 31 грудня **1966 р.**
№658-66 «Инструкция по санитарному содержанию помещений и оборудования производственных предприятий»

Постанова Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 р. №37
«Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку», ДСН 3.3.6.037-99

Постанова Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 р. №42
«Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень», ДСН 3.3.6.042-99

Постанова Головного державного санітарного лікаря України від 01 грудня 1999 р. №39
«Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації», ДСН 3.3.6.039-99

Постанова Головного державного санітарного лікаря України від 03 серпня 1998 р. №1
«Державні санітарні правила «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві», ДСанПіН 8.8.1.2.001-98

Постанова Головного державного санітарного лікаря України від 01 липня 1999 р. №29
«Державні санітарні правила та норми 2. Комунальна гігієна. 2.7. Грунт, очистка населених місць, побутові та промислові відходи, санітарна охорона ґрунту. «Гігієнічні вимоги щодо поводження з промисловими відходами та визначення їх класу небезпеки для здоров'я населення», ДСанПіН 2.2.7.029-99

Постановление Государственного комитета Совета Министров СССР по делам строительства від 05 листопада **1971 р.** №24
«Санитарные нормы проектирования промышленных предприятий», СН 245-71

Головний державний санітарний лікар СРСР від 26 травня **1988 р.** №4617-88
«Общесоюзные санитарно-гигиеническое и санитарно-противоэпидемические правила и нормы «Предельно допустимые концентрации (ПДК) вредных веществ в воздухе рабочей зоны», СН 4617-88

Kingdom of the Netherlands

The MATRA Programme

Аграрний союз України
Аналітичний центр

Дякую за увагу!

КОНТАКТИ:

Світлана Фурман тел. моб./Вайбер: +380
679938610,

e-mail: svitlana.furman@ukr.net

